

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 313. Usque Ad Annum 361

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117778

§. 19. Imperator Aetium damnat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66022](#)

fine Tractatus addit: quando hunc librum Sæculum IV.
acceperis, lege privatim, si tibi probetur, A. C. 359.
præsentibus etiam fratribus prælege, ut
discant venerari Concilium, & Arianos
horrere. In alio quodam colloquio Aria-
ni, quid responderent, non habentes, di-
xerunt, S. Dionysium Alexandrinum ipso-
rum Doctrinam tenuisse; hinc S. Atha-
nasius suarum esse partium credidit, de-
fensionem ejus in se suscipere, atque o-
stendere Dionysii opinionem non fuisse a-
liam, quam totius Ecclesiæ, Arianorum
hæresi directe oppositam. Ait sibi tarde p. 548.
de hoc colloquio relatum fuisse, atque e-
jusmodi novorum avidus esse videtur.

§. XIX.

Imperator Aetium damnat.

Semi-Ariani, antequam Seleucia discede-
rent, electos decem Legatos, qui gesta
ad Imperatorem referrent, miserunt, sicut
in duorum Conciliorum indictione impe-
ratum erat. Primi eorum fuere Eusta-
thius Sebasteus, Basilius Ancyranus, Sil-
vanus Tarsensis, & Eleusius Cyzicenus.
Cum his S. Hilarius quoque profectus est, *Sulp. Sev. 2.*
atque Constantinopolim delatus, ut, quid p. 431. *Soz.*
de se juberet Imperator, sciret, & an sibi *IV. c. 23.*
ad sui exilii locum redeundum. At Aca- *Hilar. in*
cii, & Sectatorum ejus celeritatem non *Const. I.*
æquarunt, qui priores ad aulam perve-
ciliass. *Eee 5 nientes,*

Sæculum IV. nientes, procerum animis in eandem o.
 A. C. 359. pinionem de fide consensu, assentatione,
 & largitionibus, quibus Ecclesiarum sua-
 rum res profundebant, facile sibi devin-
 etis, Imperatoris quoque mentem præoc-
 cuparunt. Magna Acacius auctoritate
 pollebat, singularēm cogitandi, eloquen-
 dique vim possidebat, eaque, quæ semel
 statuisset, exequendi industriam. Cele-
 berrimæ præerat Ecclesiæ, Eusebii Disci-
 pulum se jactabat prædecessoris sui, cu-
 jus scripta, & fama in causa erant, ut A-
 cacius cœteris Doctior crederetur. Is
 ergo facillime Imperatori sinistram de
 Concilio Seleuciensi mentem indidit, di-
 cens, in eo rejectam fuisse professionem
 fidei, Cæsar præsente Sirmii approba-
 tam. Legati decem Orientalium, ubi
 Constantinopolim pervenerunt, ingres-
 su Ecclesiæ abstinere maluerunt, quam
 cum iis communicare, quos Seleuci de-
 posuerant. Ab Imperatore petierunt,
 ut Eudoxii blasphemiae, & crimina ad ju-
 dicium vocarentur, sed Imperator, prius
 judicandam esse quæstionem fidei, aje-
 bat. Basilius Ancyranus pristinæ fami-
 liaritatis jure usurpus, libere Imperatori
 dicebat, ipsum ista agendi ratione Apo-
 stolorum Doctrinæ interitum parare; at
 bilem movit Principi, qui exprobrans,
 quod turbarum in Ecclesiis Auctor esset,
 silere eum jussit.

Basilio

*Ep. Orient.
ap. Hilar.
fr. p. 429.*

*Theod. II.
c. 27.*

Basilio ergo tacente, Eustathius pro-Sæculum IV.
 fatus, ait: *Auguste! si tibi fidei integratas tantopere curæ est, quin blasphemias Eudoxii, quas in Filium Dei proferre non exhorruit, judicas?* simul fidei expositionem tradit, ubi inter alia impia legebantur sequentia: *quod diverse enuntiantur, in substantia dissimile est. Unus est Deus Pater, ex quo sunt omnia, unus Dominus Iesus Christus, per quem sunt omnia. Ex quo, & per quem sunt enuntiationes dissimiles, ergo Filius est dissimilis Patri.* Postquam Imperator hanc expositionem prælegi jussisset, ad voces impias irascens, ex Eudoxio sciscitur, an ipse hæc scripsisset? respondit, non a se, sed ab Aetio scripta fuisse; jubet Cæsar, ut Aetius accersatur, erat enim Constantinoli, sicut & Eunomius. Intrat Aetius, cui Constantius, expositionem exhibens, interrogat, an ipsius esset opus? ille, quæ dicta fuissent, aut quorsum hæc Cæsar quæreret, ignarus, naturalem affectum secutus, quo homines in partus suos ferunt, credidit, si suum esse fateretur, inde sibi plurimam laudem tribuendam; respondit igitur, se ipsum hujus scripti esse auctorem, Cæsar impietatem viri exhorrens, Regia ejectum, in Phrygiam exulem deportari jubet.

Eustathius nihilominus Eudoxium accusare non cessabat, quod eandem, quam
 Actius

Sæculum IV. Aetius hæresin in sinu soveret, Aetium
 A.C. 359. enim in domo ejus hospitari, ad mensam
 ejus accumbere, & ejus jussu has blas-
 phemias scripsisse; inde ipsum solum hu-
 jus scripti, blasphemiiis infamis, concium
 fuisse manifestum fieri, quod ipse solus
 sciat, hujus scripti auctorem esse Aetium.
 Ad hæc Imperator: *non debemus ex con-
 jecturis judicare, sed in ipsa facta accura-
 te indagandum; fiat ergo!* inquit Eusta-
 thius: *si Eudoxius persuasum nobis esse
 vult, aliam suam, quam Aetii fidem esse,
 palam scriptum Aetii anathematizet!* pla-
 cuit Imperatori consilium, statimque jus-
 sit, ut faceret; Eudoxius tergiversari,
 multisque excusationibus id a se amoli-
 ri, at ubi vidit Imperatorem irasci, &
 minari, se unacum Aetio, ejusdem uto-
 te impietatis complicem, exilio damnan-
 dum, propriam, quam tunc tenebat, Do-
 ctrinam negavit, quamvis eam postea
 semper aperte defenderit. Cum Impe-
 rator Aetium in forma judiciali condem-
 natum vellet, hanc curam Honorato, cui
 recens Præfecturam urbis Constantino-
 politanæ dederat, injunxit, atque Sena-
 tores præcipuos laboris socios esse jussit.
 Ipse Cæsar judicio interfuit, ubi Aetius
 erroris in fide convictus est; omnibus
 præsentibus, ipsique Imperatori tantæ
 Philost. IV. blasphemiae horrore fuere; Aetii Secta-
 e. 12. V. c. I. tores ad hæc stupebant, cum neminem
 argu-

Aetium
mensam
nas blas.
lum hu.
onscium
ose solus
Aetium.
s ex con-
z accura-
uit Eusta-
nobis esse
dem esse,
zet! pla-
nque jus-
giversari,
e amoli-
rasci, &
em utpo-
damnan-
ebat, Do-
n postea
m Impe-
condem-
rato, cui
stantino-
ue Sena-
te jussit.
i Aetius
omnibus
ri tanta-
ii Secta-
eminem
argu-

argumentis ejus resistere, nec eum dispu- Sæculum IV.
tando vinci posse hactenus credidissent. A. C. 359.

§. XX.

Anomeorum Res restituitur.

Interim posteriores Concilii Ariminensis *Sozom.* ib.

Legati Constantinopolim adveniunt, *Sup. §. II.*
nempe Ursacius, Valens, aliquie Ariano- *Hil. frag.*
rum Primores. *p. 428.* Hi nulla præcedente de-
liberatione statim illis se junxere, qui Se-
leuciæ damnati fuerant, quia re ipsa ejus-
dem erant opinionis. Delegati Concilii Seleuciensis, id est, Orientales Semi-Aria-
ni, quid ageretur, docebant, & ab Ano-
meorum communione retrahere cona-
bantur, data ad eos epistola, quæ nomi-
na octodecim Episcoporum præfert, nem-
pe 10 Legatorum, & quorumdam alio-
rum secum sentientium; primi sunt Sil-
vanus Tarsensis, Sophronius Pompejo-
politanus, & Neo-Seleuciensis. In hac
epistola Delegatos Ariminenses hortan-
tur, ut sibi jungerentur, & secum pro-
hiberent, ne Anomeorum hæresis in Ec-
clesia prævaleat, quam, inquiunt, Impe-
ratori aperuimus; *Is impietatem indigna-*
tus, hanc ab omnibus anathematizari vult;
at jam fraudes parantur, dum Aetius ma-
gis, hæresis auctor, quam ipsa hæresis
damnatur, quia sententia magis in ejus
Personam, quam Doctrinam prolata vide-
tur.